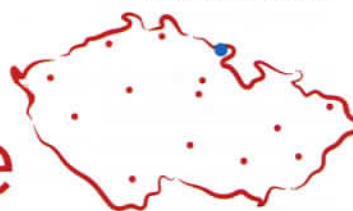

Skalnaté srázy Ostaše

Ve stínu skalní metropole

Text a foto: Jan Vitek

K nejnavštěvovanějším přírodním partiím na území naší vlasti nepochybně patří Adršpašsko-teplické skály uprostřed CHKO Broumovsko na východě Čech. Díky spoustě impozantních a nezřídka bizarně modelovaných pískovcových skalních věží a pilířů – jakýchsi pomyslných „mrakodrapů“ – bývají právem pasovány na metropoli našich skalních měst. Toto jedinečné architektonické dílo přírody obdivují v průběhu turistické sezony desetitisíce návštěvníků, ale jen někteří tuší, že i v blízkém okolí – tedy ve stínu těchto proslulých skalních velkoměst – je k vidění řada dalších, mnohde neméně zajímavých a mnohem poklidnějších míst...

Pohled z čapí perspektivy

Platí to i pro poněkud odlehlý jižní okraj pískovcové plošiny Adršpašpašsko-teplických skal s **vrchem Čáp (786 m)**, jehož skalnatý vrcholek už tři roky převyšuje volně přístupná rozhledna, o které jsme podrobně psali v čísle 6/2017. Vystoupíme k ní z osady Skály (1,5 km) po zelených značkách, které se pak proplétají členitým skalním terénem, zvaným Bludiště, do Teplic

nad Metují. Z rozhledny na Čapu se otevírá úchvatný „čapí“ výhled doslova na všechny strany. Kromě přilehlých Teplických skal se široké panorama se otevírá zejména do ústředních partií CHKO Broumovsko v okolí Police nad Metují, kde snadno rozpoznáme všechny zdejší krajinné dominanty – vrch Ostaš, pásmo Broumovských stěn a také už převážně polské Stolové hory – hraniční Bor a rozdvojenou Hejšovinu.

Skalský hřbet s hradem Skály

Malebná rekreační osada Skály pod vyhlídkovým Čápem je dostupná z Teplic nad Metují, a to buď po asi 5 km dlouhé silničce, nebo o poznání kratší žlutě značené turistické cestě. Nad osadou, zvanou též Jiráskovy Skály, a zdejším Zámečkem, využívaným jako letní hotel s restaurací, se zvedá strmé návrší Skalský hřbet zvýrazněné zříceninou středověkého hradu.

Malebná krajina Broumovska z vrcholku Čápa

Také ten nese jméno Skály, ale běžně se mu říká též Bischofstein (Biskupský kámen) či poněkud „famiiliárně“ Bišik, případně Katzenstein – Kočičí kámen.

Bizarní kulisa rozeklaných pískovcových skal a hradní zříceniny upoutá už při pohledu přes hladinu lesního jezírka v sousedství Zámečku a stoupá k ní vyznačená odbočka. Pokud netrpíte závratí, tak vás zabudované žebříky a vysekané stupy vyvedou až na vrcholovou plošinku skalního hrádku s pěkným

výhledem do širokého okolí. Mimo jiné je odtud dobře vidět skalnaté a zalesněné pásmo Teplických skal vrcholící výše zmíněným Čápem.

Po dávné křížové cestě

Také jinde vystupuje v pomyslném předměstí adršpašsko-teplického skalního „velkoměsta“ skupina nevelkých, ale působivých skalnatých návrší, navzájem oddělených údolními zářezy zdrojnic Metuje. Tak kupříkladu přímo proti vstupní partii do Adršpašských skal se

zvedá strmý „suk“ Křížového vrchu (667 m), na jehož vrcholek lze vystoupit odbočkou ze žluté značené cesty, spojující obce Adršpach a Zdoňov. Výstup po západním svahu usnadňuje nedávno zrekonstruované schodiště, cesta se pak proplétá kolem památné křížové cesty, vytesané do skalních stěn už v 17. století a zvýrazňující romantiku tohoto méně navštěvovaného místa. Její nynější podobu tvoří soubor vkusných litinových reliéfů. Křížová cesta byla též inspirací

Místo dalekých výhledů - rozhledna na Čápu

Půvabný skalský Zámeček

Zbytky hradu Skály splývají s pískovcovými útesy

k názvu zdejší přírodní rezervace, vyhlášené v roce 1956, celému kopci dal pojmenování železný kříž, zasazený do vrcholové skalní plošinky. Tam končí též výstupová trasa a návštěvníkům se odtud nabízí vskutku nevšední výhled na panorama Adršpašských skal, za kterými vykukuje i charakteristický hrot krkonošské Sněžky. Křížový vrch je ze všech stran roubený soustavou pískovcových skal, přístupných ovšem jen horolezcům. Při pohledu zpovzdálí, například z Adršpašských skal, zaujme především výrazně vyčnívající skalní věž, přiléhavě zvaná Maják.

Zapomenutá Lada a nelysý Lysý vrch

V blízkosti Adršpašsko-teplických skal provázejí opačný, tedy levý

Rozhlédnutí od kříže na Křížovém vrchu

břeh říčky Metuje ještě dvě méně výrazné a jen málo navštěvované skalní partie. Blíže k Adršpachu a Zdoňovu je to poněkud „zapomenuté“ návrší Lada (623 m), přes jehož členité skalnaté hřebínky se vinou jen neznáčené lesní cesty. Druhý kopec je už v dosahu železniční zastávky Teplice nad Metují - Skály a autokempu Bučnice, odkud na něj lze vystoupit po žlutých turistických značkách. Chráněný je v přírodní památce Borek, odedávna se mu však říká též Lysý vrch, a to navzdory tomu, že je zalesněný. Z vrcholové plošinky (611 m) a strmých okrajů, zdobených křivolakými borovicemi, oceníme pěkný pohled přes údolí Metuje do útrob Teplického skalního města se strmým ostrohem dávného strážního hrádku

Střmen. Žluté značky pak pokračují do Teplic nad Metují.

Kopec jako z hororu

Při návštěvě zdejších skalních oblastí bychom neměli vynechat neobyčejně zajímavý a zároveň poněkud tajemný vrch Ostaš (700 m). Typickým tvarem skloněné stolové hory zaujme už z širokého okolí a od silnice z Police nad Metují do Teplic a Broumova k němu stoupá krátká odbočka s parkovištěm u chatové osady Ostaš. Odtud se rozbíhají značené cesty ke dvěma skalním bludištím – Hornímu ve vrcholové partii kopce a Dolnímu při východním úpatí s pásmem Kočičích skal. Jen málokterý kopec je opředen tolika legendami a hrůzostrašnými zkazkami, jako právě Ostaš. Patrně nejpohnutější událostí zdejšího kraje byl vpád slezského vojska ve dvacátých letech 15. století. Tehdy se lidé z celého okolí ukryli ve skalních slujích Ostaše, byli však vyvrženi místním mlynářem

Z křížové cesty na Křížovém vrchu

a krutě pobiti nebo zmrzačeni. Hrůzné zkazky se pak staly inspirací k pojmenování mnohých, nezřídka bizarních skalních útvarů a scenerií, které mineme při značených trasách. Už vstup do Horního bludiště střeží podmračený Zbrojnoš, na jehož „přilbici“ sedí Raněný sokol, nechybí ani „výtvory“ z říše pekelníků – úzká Čertova lávka a pitoreskní Čertovo auto, protnuté několika

skalními okny. Možná až trochu zamrazí při pohledu do strnulé tváře Mohyly smrti, byť jde jen o zcela náhodnou hříčku přírody, vzniklou postupným zvětváváním různě odolných vrstev pískovců. To ostatně platí i pro všechny ostatní útvary včetně tajemné Sfingy nebo potměšilého Zrádce, prý připomínajícího proradného mlynáře z ostašské krvavé řeže...

Do kočičího království

Okruh Horním bludištěm vrcholí na vyhlídkách při okrajové hraně kopce a jedna z nich – zvaná Frýdlantská – tvoří i vlastní vrcholek Ostaše. Nabízí úchvatné panorama severní části CHKO Broumovsko s hraniční „hrbatinou“ Javořích hor a plošinou Adršpašsko-teplických skal, za jasných obzorů jsou dobře vidět i Krkonoše. Z ptačí perspektivy tu přehledněme také skupinu pískovcových věží Kočičích skal v tzv. Dolním bludišti, za jejich prohlídkou však musíme sestoupit zpět do osady Ostaš.

Také vršek Ostaše potěší pěkným výhledem

Také cestou do tohoto „kočičího království“ mineme řadu zajímavostí, tajemných zákoutí a vyhlídkových míst. Krátká odbočka např. klesne do temné průrvy s pověstmi opředenou Slují českých bratří, pěknými sceneriemi pak nešetří zeleně značená stezka, proplétající se členitým terénem po okrajové hraně Kočičích skal. Impozantní skalní věže tu vystupují v několika souběžných řadách a patří k vyhledávaným horolezeckým terénům. Trasa má konečnou ve skalním amfiteátru Kočičího hradu, kde se kromě pitoreskních útvarů těší pozornosti skalní labyrint v úzkých štěrbinách a průlezech mezi pískovcovými bloky. Vše je tu však spíše jen malých, takřkajíc „kočičích“ parametrů, a tak není divu, že tu s oblibou kralují hlavně děti...

Podivná hříčka přírody - Mohyla smrti

Pitoreskním Čertovým autem se nesvezeme

Pohled na stolový vrch Ostaš přes Skalský hřbet

i Info

Zajímavosti v okolí:

Police nad Metují: Městské muzeum v budově benediktinského kláštera a staré roubené školy, Muzeum papírových modelů, Muzeum stavebnice Merkur; sídlo Správy CHKO Broumovsko. Broumov: klášter řádu sv. Benedikta (muzejní expozice, kulturní a vzdělávací akce). Národní přírodní rezervace Adršpašsko-teplické skály, národní přírodní rezervace Broumovské stěny, národní přírodní památka Polické stěny.

Parkování:

GPS: Osada Skály (Čáp, Skalský hřbet) 50°57'21.839 N, 16°13'88.606 E; parkoviště Adršpašské skály (Křížový vrch) 50°6'16.8847 N, 16°12'28.422 E; parkoviště Teplické skály (Lysý vrch) 50°59'50.683 N, 16°14'79.047 E; osada Ostaš (Ostaš, Kočičí skály) 50°55'89.856 N, 16°2'13.2433 E.